

Horváth a. Attila

Elmélkedések Bánk atya tollából

Az erős zalai kötődéssel bíró szerzetes a liturgia napi szentírási szakaszai alapján fűz magyarázatokat a teljes kinyilatkoztatáshoz

Nemrég szentmisén ünnepelték a megyeszékhelyi Jézus Szíve Ferences Plébánia hívei dr. Kovács Lajos P. Bánk atya 80. születésnapját. A korábbi plébános és elöljáró a közelmúltban jelentette meg elmélkedés-gyűjteményét.

Bánk atya 1989-től 2000-ig szolgált Zalaegerszegen plébánosként, 1991 és 1999 között pedig a ferences kolostor elöljárói tisztségét is betöltötte. A rendszerváltás után a rendház első lakóinak egyikeként érkezett vissza a zalai megyeszékhelyre, ahol korábban, 1953-tól kápláni éveit is töltötte (a szerzetesrendek feloszlása miatt világi papként). 1988-ban vette át három évre a - hivatalosan Magyarországon akkor még nem engedélyezett - Mariana Ferences Tartomány vezetését, 2000-ben pedig, immár választott provinciálisként a fővárosba költözött. 2005-től a budapesti belvárosi kolostor gyóntatója és hitszónoka.

A közelmúltban Szentírási elmélkedések címmel kétkötetes monográfia jelent meg dr. Kovács Bánk tollából. A több évtizedes papi szolgálata során érlelődött eszmefuttatások, és szentbeszédgyűjteményében elsősorban a Katolikus Egyház ünnepeit értelmezi, s azok lényegi tartalmát megvilágítva, magyarázatokat fűz a jeles naptári dátumokhoz.

- Az elmúlt negyven évben egyre gyarlóbb lehetőségünk nyílt Isten akaratának tökéletes megismerésére, hiszen a hittant csak állami felügyelet alatt lehetett tanítani az iskolában. Tizenhat éve a lehetőség ugyan elvileg adott, de gyakorlatilag az egyházi iskolákon kívül meglehetősen keserves. A homályos hit helyett itt vannak a tudományok, az erkölcsi rend és a becsület helyett él a szabadpiaci verseny, az, aki bírja, marja- elv, a szigorú tízparancs helyett a vidám szórakozás, a kellemes szesz- és drogfogyasztás, a remény helyett a földi sikerek világa, a szeretet helyett a durva önzés és gyűlölet. Ezek adják a modern boldogságot. Hat esztendő szentbeszédeivel ennek ellenkezőjét igyekeztem bemutatni a liturgia napi szentírási szakaszainak alapján - fogalmaz bevezetőjében a szerző, hozzátéve: a Szentírás a teljes emberéletre, az ünnepekre és a köznapokra közli Isten útmutatását.

A jelenlegi, nagybőjti időszakra vonatkozó elmélkedéseket az alábbi idézettel kezdi Bánk atya: Most van a kellő idő, íme most van az üdvösség napja. Ezzel a felszólítással hirdeti meg a Katolikus Egyház a nagybőjti szent időt. Forduljon mindenki Isten felé, hagyja el a világi örömeket, imádkozzék, böjtöljön, kérje Isten irgalmát bűneiért, de ne csak a sajátjáért, hanem a megátalkodottakért is. Isten megkegyelmez, megbocsát népének, hiszen irgalmas. Ennek az irgalomnak azonban a legfőbb kiesdője urunk Jézus Krisztus szenvedése és halála hangsúlyozza a szerző. Hozzáteszi: mostani nagybőjtünk is igen fontos, de, csak ha mély hit és cselekvő szeretet vezérli. Visszatérni az igazi Megváltóhoz, vállalni az igazság szolgálatát, hű maradni Jézushoz szenvedésében is.

Másutt, hamvazószerda napjáról ezt írja:

Nagybőjt kezdete, böjt, sírás, jajgatás, koplalás. Ki lelkesedik ezekért? Van-e értelmük? Önmagukban nem sok, de Isten a hozzá fordulás eszközeként jelöli meg őket. Az Egyház bűnbánatot hirdet, böjtöt kér és hangos, rimánkodó imát. Össze akarja gyűjteni Isten mellé az embereket: véneket és fiatalokat, még a csecsemőket is. Jel prófétát szólaltatja meg az Egyház, az ő gondolatait, Istennek órá bízott ígését látja fontosnak és helyénvalónak. Szívbeli megtérést sürget a próféta. A bűnbánat külső eszköze volt a zsidóknál a ruha megszaggatása. Isten abból nem kér, de azt igen, hogy a szívünket szaggassuk meg, hogy kifolyjék belőle a gonoszság, az önzés, és helyette betöltse a jóság és bűnbánat szelleme - fogalmaz Bánk atya.

Húsvét vasárnapjáról egyebek mellett ezt az értelmezést olvashatjuk:

Az Egyház a húsvéti vigília elején egyik leggyönyörűbb énekében ujjongásra szólítja fel az angyalokat és embereket. Krisztus feltámadt! Micsoda győzelem! Meghalt szelíden, mert meg akart halni, hogy mi is örökké élhessünk. Nem ütött vissza, nem védekezett, nem bénította meg gonosz kezeket, de még nyelveket sem. Feltámadva sem állt bosszút: legyőzte az erőszakot, a gyűlöletet. A halált is legyűrte, amit soha senki más nem tudott és nem is tud megtenni. Ellenségeit is szereti: nem ült nyilvános megszégyenítő diadalt, nem mutogatott rájuk, nem mondott ítéletet. Adta és adja a megtérés lehetőségét.